

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

Sarajevo, januar 2026. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE	1
1. Svrha.....	1
2. Cilj.....	1
3. Primjenjivost	1
4. Odgovornosti.....	1
5. Rodna jednakost	1
6. Reference.....	1
POGLAVLJE II. UVOD	3
POGLAVLJE III. SIGURNOSNI, ODBRAMBENI I VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI	3
1. Izazovi, rizici i prijetnje u oblasti sigurnosti i odbrane	3
2. Vojno-političko okruženje i procesi	4
POGLAVLJE IV. CILJEVI I OPREDJELJENJA U OBLASTI ODBRANE	5
1. Strateški ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane	5
2. Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane.....	7
3. Strateški cilj i prioriteti institucija odbrane	8
4. Vojna strategija Bosne i Hercegovine	9
POGLAVLJE V. PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI..	10
1. Rizici funkcionisanja i mjere za eliminisanje i ublažavanje rizika	10
2. Strateški pravci razvoja i prioritetne razvojne mjere i aktivnosti.....	11
Odbrana Bosne i Hercegovine	11
Funkcionalne i operativne aktivnosti	12
Reformske aktivnosti	12
NATO i EU	13
Operacije i obuka	14
Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja	14
Operacije kolektivne sigurnosti.....	15
Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze	15
Logistika.....	16
Finansije i budžet	17
Odbrambeno planiranje	18
POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA.....	18
POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK	19
Pregled skraćenica.....	21

Na osnovu člana 16., 20. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 13., 15. tačka a) i 84. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05), donosim

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha Smjernica za odbrambeno planiranje (u daljem tekstu: Smjernice), kao općeg konceptualnog dokumenta Sistema odbrambenog planiranja, je osiguranje jedinstvenog procesa odbrambenog planiranja, usmjeravanje Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (u daljem tekstu: SPPBI) i utvrđivanje strateškog cilja, prioriteta i pravaca razvoja Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije odbrane).

2. Cilj

Cilj Smjernica je definiranje prioriternih odbrambenih aktivnosti i općih uputa za planiranje i upotrebu resursa institucija odbrane neophodnih za efikasno funkcioniranje, izvršenje zakonskih nadležnosti i zadataka, ispunjenje državnih ciljeva u oblasti odbrane i upravljanje razvojem odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane u periodu 2027.- 2031. godina.

3. Primjenjivost

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i primjenjuju se u institucijama odbrane u skladu sa operativnim ciklusom Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

4. Odgovornosti

Za implementaciju Smjernica, u okviru svojih nadležnosti, odgovornosti i ovlaštenja, odgovorni su svi učesnici procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane. Načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH reguliše implementaciju Smjernica u Oružanim snagama BiH.

5. Rodna jednakost

Izrazi koji su u Smjernicama radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

6. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Smjernica su sljedeći propisi i dokumenti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i institucija odbrane:

- 1) Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24),
- 2) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- 3) Zakon o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 5/02),
- 4) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17),
- 5) Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03 i 102/09),
- 6) Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 i 88/23),
- 7) Zakon o odbrani BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05),
- 8) Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18),

- 9) Zakon o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 14/05),
- 10) Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08),
- 11) Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09),
- 12) Zakon o zabrani diskriminacije u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16),
- 13) Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14 i 59/22),
- 14) Izjava Predsjedništva BiH o opredjeljenju za priključenje BiH NATO programu Partnerstvo za mir i punopravnom članstvu u NATO savezu, broj: 01-011-250-16/05 od 23.02.2005. godine,
- 15) Sigurnosna politika BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- 16) Odbrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- 17) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006. godine i odluke njenim izmjenama i dopunama, broj: 01-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine, broj: 01-011-618-6/08 od 18.03.2008. godine, broj: 01-011-1828-21/08 od 29.07.2008. godine, broj: 01-50-1-1067-10/12 od 18.04.2012. godine, broj: 01-50-1-3666-41/12 od 12.12.2012. godine, broj: 01-50-1-2919-20/15 od 02.12.2015. godine, broj: 01-50-1-32-17/16 od 12.01.2016. godine i broj: 01-50-1-3427-10/19 od 20.09.2019. godine,
- 18) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,
- 19) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane” i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH“, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine,
- 20) Zaključak Predsjedništva BiH o usvajanju Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane” i Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 01-50-1-374-1/17 od 01.02.2017. godine,
- 21) Zaključak Predsjedništva BiH o pružanju podrške aktiviranju Akcionog plana za članstvo BiH u NATO, broj: 01-50-1-612-14/17 od 22.02.2017. godine,
- 22) Strategija vanjske politike BiH 2018.-2023., broj: 01-50-1-936-27-1/18 od 13.03.2018. godine,
- 23) Program reformi BiH 2024. usvojen na 72. redovnoj sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 04.03.2024. godine
- 24) Strategija protivminskog djelovanja BiH, revidirani dokument za period 2025.-2027. ("Službeni glasnik BiH“ broj: 32/25),
- 25) Koncept i procedure Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja, broj: 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine,
- 26) Politika upravljanja odbrambenim resursima, broj: 12-03-8-6698/08 od 11.12.2008. godine,
- 27) Politika odbrambenog planiranja, broj: 06-03-3-728/09 od 16.01.2009. godine,
- 28) Plan implementacije „Pregleda odbrane”, broj: 06-03-8-2436-247/09 od 31.01.2017. godine,
- 29) Akcioni plan implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-08-2436-248/09 od 31.01.2017. godine,
- 30) Srednjoročni plan rada Ministarstva odbrane BiH za period 2025.-2027. godina, broj: 06-03-1-904-34/24 od 26.10.2024. godine,
- 31) Smjernice za odbrambeno planiranje, broj: 06-03-8-1144-20/24 od 03.01.2025. godine,
- 32) Strategija protivminskog djelovanja Oružanih snaga BiH, broj: 06-36-1-2184-2/25 od 30.10.2025. godine,
- 33) dokumenti saradnje BiH sa Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora (u daljem tekstu: NATO) i u okviru NATO Programa Partnerstvo za mir (u daljem tekstu: NATO/PfP): Prezentacijski dokument (PD), Intenzivirani dijalog sa NATO (ID), Proces planiranja i revizije (u daljem tekstu: PARP), Individualni partnerski program saradnje (u daljem tekstu: IPCP), Prilagođena podrška BiH, Inicijativa Izgradnje odbrambenih kapaciteta (u daljem tekstu: DCB), Individualno prilagođeni partnerski program (u daljem tekstu: ITPP), kao i drugi dokumenti uključujući njihovu integraciju u ITPP.

POGLAVLJE II. UVOD

Sistem odbrambenog planiranja osigurava transformaciju strateških državnih uputstava u dokumente sistema odbrane i aktivnosti kojima se dodjeljuje i kontroliše upotreba odbrambenih resursa kako bi institucije odbrane na efikasan način izvršavale zakonske zadatke i obaveze, ispunile državne ciljeve i opredjeljenja iz oblasti odbrane, sigurnosti i vanjske politike, te osigurale stalni razvoj vlastitih odbrambenih sposobnosti.

Strateška državna uputstva, ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane utvrđeni su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Sigurnosna politika BiH i Odbrambena politika BiH. Isti se u okviru procesa odbrambenog planiranja razrađuju dokumentima Vojna strategija BiH, Smjernice za odbrambeno planiranje i Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH kao integralnog dijela dokumenta Pregled odbrane. Rezultat procesa odbrambenog planiranja je sveobuhvatan i konzistentan skup normativnih, planskih, konceptualnih, doktrinarnih i drugih dokumenata sistema odbrane.

Proces transformacije strateških uputstava u odbrambene dokumente i aktivnosti ostvaruje se u interakciji Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima. Interakcija ovih sistema osigurava se posredstvom SPPBI čiji rezultat su Program odbrane koji je osnov za definiranje godišnjeg budžeta odbrane, Dokument okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) za period od 3 godine i projekcija budžeta odbrane za period od 5 godina.

Uz navedeno, proces odbrambenog planiranja treba biti zasnovan na analizi vojno-političkog okruženja, državnim potrebama i mogućnostima i raspoloživim resursima odbrane. Takođe, u proces odbrambenog planiranja neophodno je uključiti ispunjenje obaveza BiH po osnovu članstva u Organizaciji Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN) i Organizaciji za sigurnost i saradnju u Evropi (u daljem tekstu: OSCE), kao i ispunjenje obaveza u okviru integracijskog procesa BiH u NATO i Evropsku uniju (u daljem tekstu: EU).

POGLAVLJE III. SIGURNOSNI, ODBRAMBENI I VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI

1. Izazovi, rizici i prijetnje u oblasti sigurnosti i odbrane

BiH se u budućnosti može suočiti sa brojnim sigurnosnim i odbrambenim izazovima, rizicima i prijetnjama koji se moraju razmatrati u kontekstu zbivanja na globalnom, regionalnom i unutrašnjem nivou.

Globalni nivo: Sigurnosnu situaciju na globalnom planu karakteriše postojanje više ratnih i kriznih žarišta koji su mogući generator daljih kriza i prijetnja međunarodnom miru i stabilnosti. Uz navedeno, odlike savremenih oblika ugrožavanja sigurnosti su nepredvidivost, asimetričnost i transnacionalni karakter. U takvim kompleksim okolnostima, pored postojećih oružanih sukoba, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na globalnom nivou su: terorizam, etnički i religijski ekstremizam i radikalizam, secesionizam, granični nesporazumi, ugrožavanje ljudskih prava, migrantske krize, jačanje vojnih potencijala, nekontrolirana proizvodnja i prodaja oružja, nelegalna trgovina oružjem, proliferacija oružja za masovno uništenje, trgovina ljudima, kriminal i hibridni napadi u prostoru kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije (u daljem tekstu: *cyber*), organizirani kriminal, trgovina narkoticima, korupcija, pranje novca, zavisnost o energetske izvorima, ekonomske krize i siromaštvo, širenje zaraznih bolesti, iscrpljivanje prirodnih resursa, degradacija životne sredine, klimatske promjene, prirodne i druge nesreće.

Regionalni novo: Refleksija globalnih zbivanja neizbježna je na regionalnom planu te su, uz već postojeća ratna i krizna žarišta, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na regionalnom nivou: nedovršeni tranzicijski procesi koji usporavaju ekonomski i društveni razvoj zemalja regije Jugoistočne Evrope, organizirani kriminal i korupcija, korištenje teritorije zemalja regije za tranzit oružja, narkotika, migranata, bijelog roblja i druge nelegalne aktivnosti, poratak državljana zemalja regije sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Unutrašnji nivo: Sigurnosna situacija sa kojom se BiH suočava na unutrašnjem planu, uz neizbježnost refleksije globalnih i regionalnih zbivanja, dominantno je posljedica zaostalih političkih animoziteta koji generiraju dalju političku, ekonomsku i društvenu nestabilnost. Uz navedeno, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje sa kojima se BiH suočava na unutrašnjem nivou su: sporost tranzicijskih procesa ka modernom demokratskom društvu, nepotpuna implementacija Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, retrogradna djelovanja i nacionalizam, korupcija i organizirani kriminal, ekonomska nerazvijenost i visoka stopa nezaposlenosti, nezaštićenost granica, viškovi naoružanja i municije, nelegalno posjedovanje oružja, kontaminiranost teritorija minama i neeksplozivnim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS), povratak državljana BiH sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

2. Vojno-političko okruženje i procesi

Savremeni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje za direktnu posljedicu mogu imati širu društvenu, političku, ekonomsku i vojnu nestabilnost. Imajući u vidu da njihovo prevazilaženje nerijetko nadilazi mogućnosti samostalnog djelovanja pojedinačnih država, BiH je opredjeljena za saradnju i aktivno suprotstavljanje sigurnosnim prijetnjama u svim pojavnim oblicima. U tom smislu, BiH u saradnji sa zemljama regiona aktivno učestvuje u više inicijativa usmjerenih na očuvanje i unapređenje dobrosusjedskih odnosa, jačanje sigurnosti i stabilnosti, te jačanje ekonomskog i općeg društvenog prosperiteta.

U okviru sistema međunarodne sigurnosti, BiH kontinuirano ispunjava obaveze po osnovu članstva u UN i OSCE, te provodi aktivnosti na ispunjenju uslova za pristupanje evroatlantskim i evropskim integracijskim procesima. U pogledu evroatlantskog integracijskog procesa, BiH je nastavila podnošenje dokumenta Program reformi BiH u sjedište NATO u skladu sa odlukom Sjevernoatlantskog vijeća NATO (NAC) da od BiH prihvati podnošenje Godišnjeg nacionalnog programa (u daljem tekstu: ANP) u okviru Akcionog plana za članstvo u NATO (u daljem tekstu: MAP). Takođe, u cilju podrške miru, stabilnosti i reformskim procesima, BiH aktivno provodi aktivnosti u okviru NATO Prilagođene podrške BiH i DCB. Dana 23.10.2025. godine, na sastanku Komiteta za partnerstvo i kooperativnu sigurnost u sjedištu NATO u Briselu usvojen je prvi ITPP između BiH i NATO za period 2025.-2028. godina. ITPP je novi okvir saradnje sa NATO u skladu sa konceptom „Jedan partner, jedan plan“ koji objedinjuje dosadašnje mehanizme saradnje, uključujući PARP.

U okviru EU integracijskog procesa, nakon što je Evropsko vijeće je usvojilo odluku o otvaranju pristupnih pregovora sa BiH, nastavljaju se aktivnosti na ispunjenju uslova i provođenju reformi iz ključnih oblasti od značaja za pristupanje BiH u EU. U okviru ovog procesa, BiH je opredjeljena za prihvatanje mehanizama i ispunjenje ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (u daljem tekstu: CFSP) i Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike EU (u daljem tekstu: CSDP). Takođe, BiH je korisnik više programa, instrumenata i fondova EU, od kojih su među značajnijim Instrument pretristupne pomoći (IPA) i Evropski fond za mir (u daljem tekstu: EPF).

Vojno-političko okruženje i sigurnosnu situaciju u BiH karakteriše i prisustvo vojnih snaga EU u BiH (u daljem tekstu: EUFOR) u okviru operacije „ALTHEA“ sa mandatom podrške vlastima u BiH u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja. S tim u vezi, stvaranje stabilnog i sigurnog okruženja i po sticanju uslova okončanje operacije „ALTHEA“ predstavlja važan sigurnosni cilj BiH i pokazatelj državnih sposobnosti BiH za evropske i evroatlantske integracije.

Iako se u trenutnim okolnostima sigurnosnog okruženja ne uočava namjera upotrebe vojne sile protiv suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, procjene sigurnosnih kretanja ukazuju da BiH može biti suočena sa brojnim asimetričnim izazovima, rizicima i prijetnjama, što nameće potrebu daljeg prilagođavanja i razvoja državnih odbrambenih sposobnosti.

POGLAVLJE IV. CILJEVI I OPREDJELJENJA U OBLASTI ODBRANE

1. Strateški ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane

Strateški ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane definirani su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike.

U skladu sa Zakonom o odbrani BiH, država BiH organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH sa ciljem:

- osiguranja suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- unapređenja ciljeva vanjske politike BiH,
- ispunjenja međunarodnih obaveza BiH,
- zaštite državljana BiH.

Sigurnosna politika BiH definira sljedeće općesigurnosne ciljeve BiH, te time ciljeve i opredjeljenja u oblasti odbrane kao dijela sigurnosnog sistema BiH:

- zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- uspostavljanje i razvoj institucija sistema sigurnosti koje će biti sposobne da odgovore na sve rizike i prijetnje osnovnim vrijednostima i interesima BiH,
- razvijanje i učvršćivanje opće sigurnosti i unutarnje stabilnosti BiH,
- provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- aktivno učešće u izgradnji kolektivne sigurnosti putem pristupanja međunarodnim sigurnosnim konvencijama, evropskim i evroatlantskim sigurnosnim strukturama,
- promoviranje aktivne uloge BiH u međunarodnim organizacijama čiji je član, kao i uključivanje u regionalne, evropske i evroatlantske političke, ekonomske, vojne i druge integracione procese i organizacije, a naročito u EU i NATO,
- jačanje civilne komande i kontrole nad Oružanim snagama BiH, parlamentarnog nadzora i transparentnosti u odbrambenim poslovima, u skladu sa standardima razvijenih demokratskih zemalja,
- demokratizacija BiH kroz prihvatanje i primjenu standarda savremenog svijeta, kao i osposobljavanjem i efikasnim funkcioniranjem institucija vlasti na svim nivoima,
- jednakopravnost naroda i građana, poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- socijalna sigurnost i jednak pristup građana svim socijalnim pravima,
- borba protiv terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima i korupcije,
- tranzicija cjelokupnog društva u pravcu izgradnje modernog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava, tržišnoj ekonomiji, ekonomskom i ukupnom prosperitetu,
- unapređenje saradnje i svestranih odnosa sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope, a posebno sa susjednim zemljama,
- zaštita čovjekove okoline.

Odbrambena politika BiH definira sljedeća opredjeljenja BiH u oblasti odbrane:

- razvoj sistema odbrane i priuštivih oružanih snaga koji će biti sposobni da izvršavaju zakonom definirane zadatke, da odgovore na sigurnosne prijetnje vojne prirode i koji podržavaju trajni mir, sigurnost, stabilnost i sveukupni društveni razvoj,
- dosljedna provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- poštivanje nepovredivosti granica i rješavanje otvorenih međunarodnih pitanja i kriza konstruktivnim dijalogom, bez prijetnji ili upotrebe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti bilo koje zemlje,
- uključivanje u evropske i evroatlantske sigurnosne i druge integracione tokove,
- prihvatanje koncepta kolektivne sigurnosti, kao temelja svog dugoročnog odbrambenog opredjeljenja,

- aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti na globalnom planu putem učešća u međunarodnim mirovnim misijama, u skladu sa potrebama međunarodne zajednice i vlastitim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima,
- ispunjenje ciljeva NATO/PfP, kao prvom koraku ka punopravnom članstvu i uključivanju svojih oružanih snaga u strukturu NATO,
- postupna integracija u sve strukture EU, uz prihvatanje odredaba i mehanizama iz CFSP i Evropske sigurnosne i odbrambene politike (koja je transformisana u CSDP),
- puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, odnosno njegovim pravnim nasljednikom Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove,
- demokratska, parlamentarna i civilna kontrola nad oružanim snagama i transparentnost u svim aspektima odbrane,
- ispunjenje obaveza iz Kodeksa ponašanja EU u pogledu izvoza oružja, te poštivanje međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje,
- puna implementacija Programa akcije UN za prevenciju, borbu i iskorjenjivanje nelegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (u daljem tekstu: SALW), dokumenta OSCE o SALW, kao i Regionalnog plana implementacije borbe protiv širenja SALW Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Ciljevi BiH u oblasti odbrane uključuju ostvarenje državnih ciljeva i opredjeljenja definiranih Strategijom vanjske politike BiH, i to:

- stubovi-strateški pravci djelovanja vanjske politike BiH su: sigurnost i stabilnost; ekonomski prosperitet; zaštita interesa državljana BiH; promocija BiH u svijetu,
- punopravno članstvo BiH u EU i aktivno praćenje CFSP,
- nastavak provođenja aktivnosti u odnosu na NATO u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, aktivacija i implementacija MAP,
- maksimalno korištenje svih mehanizama i instrumenata saradnje sa NATO,
- učešće u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u misijama podrške miru, uključujući i borbu protiv terorizma,
- Oružane snage BiH će nastojati da dosegnu potreban nivo opremljenosti i interoperabilnosti, kompatibilnosti i sposobnosti za izvršenje zajedničkih i kombinovanih operacija sa partnerima.

Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane operacionalizirani su dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027. (u daljem tekstu: Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH) i dokumentom Program reformi BiH .

Dokumentom Pregled odbrane podržava se ispunjavanje sljedećih ciljeva:

- izrada sveobuhvatne analize trenutnog stanja sistema odbrane BiH,
- definiranje potrebnih sposobnosti Oružanih snaga BiH, u skladu sa ustanovljenim sigurnosnim rizicima i prijetnjama, misijom i zadacima Oružanih snaga BiH i raspoloživim resursima,
- definiranje osnova vizije i dugoročnog plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- omogućenje nastavka daljnjeg procesa evroatlantskih integracija (NATO, EU).

Osnovni cilj modernizacije Oružanih snaga BiH je unapređenje operativnih sposobnosti i plansko dostizanje pune interoperabilnosti i kompatibilnosti sa zemljama članicama NATO, a glavni ciljevi razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH u periodu do 2027. godine su:

- *Ciljevi usmjereni na dostizanje operativnih sposobnosti:*
  1. Opremanje Oružanih snaga BiH sa novim sredstvima,
  2. Unapređenje sistema obuke i školovanja,
  3. Intenzivnije učestvovanje u međunarodnim vojnim operacijama, posebno u operacijama podrške miru,

- *Ciljevi usmjereni na uređenje normativno-pravnog okvira:*
  1. Izrada personalnih i materijalnih formacija komandi i jedinica Oružanih snaga BiH,
  2. Ažuriranje normativno-pravnih regulativa, u skladu sa novim odbrambenim i operativnim konceptom Oružanih snaga BiH,
  3. Uspostavljanje sistema rezerve Oružanih snaga BiH,
- *Ciljevi usmjereni na povećanje efikasnosti Oružanih snaga BiH:*
  1. Prijem i obuka novog vojnog i civilnog personala u Oružane snage BiH,
  2. Razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivnim lokacijama i predaja neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
  3. Rješavanje viškova i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.

Dokumentom Program reformi BiH definirano je da će BiH kroz odbrambeno planiranje:

- stvoriti preduslove da odbrambene institucije i Oružane snage BiH budu sposobne izvršavati zadatke definirane zakonom i podržavati ispunjenje državnih ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane,
- osigurati stalni razvoj njihovih vlastitih odbrambenih sposobnosti koje odgovaraju okruženju i omogućavaju ispunjenje dodijeljenih misija,
- osigurati visok nivo saradnje sa NATO i EU i ispunjenje obaveza BiH u vezi evropskih i evroatlantskih procesa,
- osigurati efikasno planiranje i upravljanje raspoloživim državnim odbrambenim resursima,
- razvijati NATO kompatibilnu strukturu snaga u skladu sa državnim potrebama i sposobnostima,
- osigurati interoperabilnost sa NATO snagama,
- razvijati sposobnosti slanja u misije u inostranstvo, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće sposobnosti za podršku operacijama,
- podržati sposobnosti snaga kroz sistem obuke i doktrine za korštenje oružanih snaga,
- razvijati i unapređivati odbrambenu saradnju.

2. Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane

Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane proizilaze iz zakonskih nadležnosti, zadataka i obaveza, te iz strateških ciljeva i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane.

Vizija institucija odbrane je efikasan odbrambeni sistem BiH, kao sastavni dio sigurnosnog sistema BiH integrisanog u NATO sistem kolektivne odbrane, EU sistem zajedničke sigurnosti i odbrane i UN sistem međunarodne sigurnosti. Efikasan odbrambeni sistem BiH, sa osloncem na operativno spremnim Oružanim snagama BiH, kapacitiran je da izvršava zakonske zadatke i ispuni državne ciljeve iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. Oružane snage BiH su priuštive, dobro opremljene, mobilne snage dobro obučanih i motiviranih vojnika, pod vodstvom visoko kvalificiranih oficira i podoficira, podržanih stručnim i profesionalnim civilnim kadrom, te interoperabilne i kompatibilne sa snagama NATO.

Misija institucija odbrane je razvoj i održavanje odbrambenog kapaciteta i efikasnog odbrambenog sistema BiH, težišno sposobnih i spremnih Oružanih snaga BiH, radi osiguranja suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, pružanja vojne odbrane BiH i zaštite državljana BiH, unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjenja međunarodnih obaveza BiH, učešća u operacijama kolektivne sigurnosti, pružanja pomoći civilnim u reagiranju na prirodne i druge nesreće i u protivmiskom djelovanju u BiH, kao i realizacije drugih zadataka i misija dodijeljenih institucijama odbrane.

Vizija i misija institucija obrane podrazumijevaju poduzimanje svih potrebnih administrativnih, organizacijskih, operativnih i drugih aktivnosti usmjerenih na stalni razvoj sposobnosti, spremnosti i uspješno funkcioniranje institucija odbrane.

U ispunjenju vizije i misije, kao i izvršenju aktivnosti iz nadležnosti, institucije odbrane djeluju na sljedećim načelima:

- zakonitost (zasnovanost na zakonu i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, tačnost i pozitivan rezultat),
- ekonomičnost (najviši učinak uz najmanje troškove),
- priuštivost (usaglašenost mogućnosti i potreba),
- racionalnost (primjerena upotreba raspoloživih resursa),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa i djelovanja),
- prilagodljivost (mogućnost djelovanja u promijenjenim okolnostima),
- odgovornost (izvršenje zadataka i ostvarenje ciljeva iz nadležnosti i djelokruga rada),
- transparentnost (uključenost svih aktera u donošenje odluka i dostupnost informacija),
- interoperabilnost i kompatibilnost sa NATO (usaglašenost sa NATO).

Institucije odbrane će u izvršenju aktivnosti iz nadležnosti i djelokruga rada ostvarivati saradnju i koordinaciju sa institucijama vlasti i organima uprave BiH. U tom smislu, posebno je značajno izvršenje obaveza prema Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH. Intezivnu saradnju institucije odbrane će ostvarivati sa strukturama NATO, UN, OSCE i EU, posebno sa NATO Štabom u Sarajevu i EUFOR, partnerskim državama i međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama. U više oblasti saradnja će se ostvarivati sa institucijama i organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, a po potrebi i sa lokalnom zajednicom, akademskom zajednicom i nevladinim sektorom.

3. Strateški cilj i prioriteta institucija odbrane

U skladu sa utvrđenim strateškim ciljevima i opredjeljenjima u oblasti odbrane, te vizijom i misijom institucija odbrane, strateški cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu je razvijati i održavati vlastite odbrambene sposobnosti, spremnost i kapacitete za efikasno izvršenje zakonskih nadležnosti i zadataka i ispunjenje državnih ciljeva i opredjeljenja u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. U tom pogledu, primaran je razvoj Oružanih snaga BiH kao najvažnijeg operativnog dijela odbrambenog sistema BiH.

Stateški cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu potrebno je ostvarivati kroz realizaciju mjera i aktivnosti u okviru sljedećih prioriteta, odnosno ključnih oblasti djelovanja:

1) Razvoj i unapređenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje međunarodnih standarda

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program „Vojna odbrana“ i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- obuku i profesionalni razvoj,
- operacije vojne pomoći civilnim organima,
- planiranje i upravljanje resursima,

2) Učešće u operacijama kolektivne sigurnosti

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Operacije kolektivne sigurnosti" i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- učešće u NATO operacijama,
- učešće u UN operacijama,
- učešće u EU operacijama,

3) Unapređenje i održanje međunarodne saradnje

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Međunarodna saradnja" i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- saradnju sa NATO i EU,
- bilateralnu i multilateralnu saradnju,
- implementaciju međunarodnih obaveza,
- vojno-diplomatsko predstavljanje.

U svrhu dostizanja strateškog cilja i prioriteta institucija odbrane neophodno je realizirati programske aktivnosti vezano za planiranje i upravljanje resursima, kao i druge potrebne programske aktivnosti i projekte. Za blagovremeno planiranje, praćenje i izvršenje budžetskih programa i projekata odgovorni su program menadžeri institucija odbrane.

4. Vojna strategija Bosne i Hercegovine

Vojna strategija BiH uspostavlja tri državna vojna cilja čije ispunjenje osiguravaju Oružane snage BiH: odbrana BiH i njenih građana, učešće u operacijama podrške miru i pomoć civilnim organima.

Oružane snage BiH će vojne ciljeve dostizati vođeni sljedećim strateškim principima: agilnost, odlučnost i interoperabilnost. Isti naglašavaju sposobnost brzog prilagođavanja nastaloj situaciji, odlučno djelovanje u dostizanju postavljenih ciljeva, te potrebu za interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO.

Oružane snage BiH će nastaviti provoditi aktivnosti podrške vojnim ciljevima na bazi Doktrine Oružanih snaga BiH i rješenjima putem kojih su povezani oblici operacija Oružanih snaga BiH, elementi borbene moći i koncept komandovanja i kontrole. Doktrina Oružanih snaga BiH je povezana sa Sigurnosnom politikom BiH, Odbrambenom politikom BiH i Vojnom strategijom BiH, te predstavlja temeljnu vezu sa NATO standardizacijom i interoperabilnošću.

Dostizanje vojnih ciljeva zahtijeva:

- aktivno učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru,
- spremnost na samoodbranu,
- realizaciju odbrambenih aktivnosti u zemlji u saradnji sa ostalim elementima sistema sigurnosti,
- stalno promoviranje sigurnosti u regionu,
- odvratanje od moguće agresije profesionalnošću i spremnošću Oružanih snaga BiH,
- stvaranje uslova za efikasno izvršenje dodijeljenih zadataka i misija.

Razvoj Oružanih snaga BiH mora osigurati dostizanje potrebnih sposobnosti, a isti će se između ostalog ogledati u sljedećem:

- naglasak na razvoju posebnih sposobnosti - uništenje NUS i odlaganje ubojitih eksplozivnih sredstava (u daljem tekstu: NUS/EOD), deminiranje uz dalji razvoj Centra za protivminski djelovanje i uništavanje NUS/EOD (u daljem tekstu: Centar za PMDiUNUS/EOD) s ciljem da isti preraste u regionalni, Vojna policija, transportni kapaciteti helikopterskih jedinica,
- poboljšanje mobilnosti snaga kroz opremanje potrebnim sredstvima, u kratkoročnom razdoblju za snage u operacijama podrške miru, potom za snage dostupne za NATO vođene operacije i u konačnici za Oružane snage BiH u cjelini,
- nadogradnja sistema komandovanja i kontrole u cilju razvoja kompletnog sistema komandovanja, kontrole, komunikacija i kompjutera (u daljem tekstu: C4) kroz osiguranje moderne opreme i softverskih aplikacija za C4 te prilagođavanje procedurama C4 u skladu sa NATO zahtjevima,
- uvođenje novih tehnologija i prilagođavanje doktrine istim,
- poboljšanje sistema obuke jedinica,
- učenje stranih jezika, sa težištem na engleskom jeziku.

Zahtjevi vezani za snage, koji predstavljaju najviši prioritet NATO i u skladu sa kojima Oružane snage BiH trebaju usmjeravati svoj razvoj, su:

- unapređenje interoperabilnosti Oružanih snaga BiH sa NATO snagama kroz implementaciju Partnerskih ciljeva saradnje (u daljem tekstu: PG) BiH i NATO,
- obuka u cilju dostizanja borbene spremnosti i održivosti snaga za upućivanje u operacije podrške miru i operacije kolektivne sigurnosti,
- osiguranje određenog procenta snaga sa visokim stepenom spremnosti,

- razvoj sposobnosti za suprotstavljanje asimetričnim prijetnjama,
- razvoj modernog i superiornog sistema upravljanja informacijama,
- sposobnost zajedničkog djelovanja kroz primjenu različitih NATO instrumenata u rješavanju kriza i sposobnost koordinacije sa drugim akterima,
- poboljšanje sistema logistike u svakodnevnoj podršci snagama u zemlji i posebno u podršci snagama u operacijama izvan zemlje,
- formiranje i razvoj rezerve i njena potpuna integracija u Oružane snage BiH sa jasno definiranim parametrima i završenim opremanjem i obukom,
- transformacija Oružanih snaga BiH, u skladu sa NATO zahtjevima za snage.

POGLAVLJE V. PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI

1. Rizici funkcionisanja i mjere za eliminisanje i ublažavanje rizika

Najznačajniji rizici koji mogu ugroziti pravovremeno i efikasno funkcionisanje, izvršenje zakonskih zadataka i ispunjavanje ciljeva institucija odbrane su:

- 1) nepoštivanje zakona i podzakonskih akta i nedostatak sistemskih dokumenata,
- 2) narušavanje profesionalizma, etike i integriteta, uključujući koruptivne radnje,
- 3) narušavanje poslovnih aktivnosti, funkcija i procesa,
- 4) neadekvatna popuna personalom,
- 5) nedovoljno i nepravovremeno finansiranje i neefikasno upravljanje i izvršenje budžeta,
- 6) neadekvatno upravljanje imovinom, održavanje i popuna materijalnim sredstvima,
- 7) ranjivost i neadekvatno funkcionisanje telekomunikacijskog i informatičkog sistema,
- 8) ugrožavanje sigurnosti personala i imovine,
- 9) neadekvatna obuka i stručno usavršavanje,
- 10) neispunjavanje međunarodno preuzetih obaveza i neefikasna međunarodna saradnja,
- 11) neadekvatno i neblagovremeno informisanje javnosti,
- 12) generiranje materijalne i finansijske štete.

Mjere za eliminisanje i ublažavanje navedenih rizika su:

- 1) dosljedno provođenje zakona, podzakonskih akata i dokumenata sistema odbrane, te izrada novih i izmjene i dopune postojećih zakonskih rješenja i normativnih, konceptualnih, doktrinarnih i planskih dokumenata sistema odbrane,
- 2) kontinuirano jačanje profesionalizma, etike, integriteta i odgovornosti u radu, jačanje svijesti o štetnosti korupcije, izrada i implementacija planova za prevenciju i i borbu protiv korupcije i saradnja sa nadležnim institucijama i organizacijama iz ove oblasti,
- 3) kontinuirano praćenje statusa realizacije poslovnih aktivnosti unutar svih funkcija i procesa, potpuna koordinacija poslovnih aktivnosti, funkcija i procesa korištenjem institucionalnih mehanizma i propisanih procedura, uočavanje slabosti i sistemsko uređenje i unapređenje poslovanja, te unapređenje unutrašnje organizacijske strukture,
- 4) kontinuirano praćenje statusa i brojnosti personala, pravovremeno planiranje i izvršenje personalne popune u kvalitativnom i kvantitativnom pogledu, te potpuni nadzor nad procesom upravljanja personalnim potencijalom,
- 5) pravovremeno planiranje, praćenje realizacije i potpuno izvršenje budžeta odbrane, uključujući planiranje i traženje povećanja finansijskih izdvajanja za odbranu, te sistemsko uređenje i potpuni nadzor nad procesom finansijskog upravljanja i kontrole i procesom interne revizije,
- 6) kontinuirano praćenje stanja, upravljanje, pravovremeno planiranje i izvršenje održavanja imovine i popune materijalnim sredstvima u kvantitativnom i kvalitativnom pogledu, te potpuni nadzor nad procesom upravljanja materijalnim resursima,
- 7) kontinuirani nadzor i održavanje funkcionisanja telekomunikacijskih i informacionih sistema, te pravovremeno planiranje i implementacija razvojnih i projekata održavanja,
- 8) kontinuirano praćenje, planiranje i poduzimanje aktivnosti na jačanju sigurnosti i zaštite personala, dokumentacije, MTS, lokacija i druge imovine,

- 9) unapređenje uslova za kontinuirani personalni razvoj i jačanje sistema obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja,
- 10) pravovremeno izvršenje međunarodnih obaveza iz oblasti odbrane i jačanje bilateralne i multilateralne odbrambene saradnje sa drugim državama, međunarodnim i multinacionalnim organizacijama i strukturama korištenjem institucionalnih mehanizama i propisanih procedura, sa težištem na izvršenju obaveza u okviru integracionih procesa u NATO i EU,
- 11) spriječavanje dezinformacija adekvatnim i pravovremenim informisanjem vlasti i javnosti o izvršenju zakonskih nadležnosti i zadataka i aktivnostima u odbrambenom sistemu,
- 12) otklanjanje nedostataka u radu i jačanje preventivnog djelovanja putem analize situacija u kojima se generiraju štete.

Dodatne mjere za eliminisanje i ublažavanje rizika uključuju kontinuirano praćenje stanja i uticaja u oblastima u kojima je utvrđeno postojanje rizika, kontinuirano mjerenje učinaka poduzetih mjera, donošenje akcijskih planova za otklanjanje uočenih nedostataka i sistemsko unapređenje stanja, te pravovremeno planiranje daljih mjera.

2. Strateški pravci razvoja i prioritetne razvojne mjere i aktivnosti

U svrhu izvršenja zakonskih nadležnosti i zadataka, ispunjenja utvrđenih ciljeva i opredjeljenja i osiguranja razvoja odbrambenih sposobnosti i spremnosti, institucije odbrane će prioritetno planirati i izvršavati mjere i aktivnosti prema sljedećim strateškim pravcima razvoja, uz odgovarajuću alokaciju sredstava iz budžeta odbrane u skladu sa budžetskim ograničenjima:

Obrana BiH

U cilju postizanja sposobnosti i spremnosti za realizaciju utvrđenih ciljeva i zadatka odbrane države, sa najvećim značajem i prioritetom, osigurati:

- stalni razvoj, modernizaciju i održavanje odbrambenih kapaciteta, sposobnosti i spremnosti,
- dostizanje najvišeg stepena borbene spremnosti i obučenost Oružanih snaga BiH,
- realizaciju aktivnosti iz oblasti veličine, strukture i lokacija Oružanih snaga BiH,
- procjenu vojno-političkog okruženja i razvoj doktrinarnih i ostalih dokumenata Oružanih snaga BiH, uključujući izradu Plana odbrane BiH i planova za nepredviđene oklonosti,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za nadzor i zaštitu zračnog prostora i za protivračnu odbranu, uključujući nabavku bespilotnih letjelica, sistema za protivdronsku borbu i elektronsko ratovanje, implementaciju projekata Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru (ASDE) i Upravljanje zračnim prostorom (ASM), te saradnju sa domaćim, NATO i EU strukturama za podršku zrakoplovstvu,
- uređenje pukovskog sistema Oružanih snaga BiH,
- uvođenje i integraciju rezervnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za C4, *cyber* odbranu, sigurnost C4 komunikacija te upravljanje informacijama i elektromagnetnim spektrom u institucijama odbrane,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za hemijsko-biološko-radiološko-nuklearnu odbranu (u daljem tekstu: HBRN),
- profesionalni razvoj, unapređenje odgovornosti i kompetencija i upravljanje karijerom i ljudskim potencijalom institucija odbrane,
- unapređenje sistema školovanja, obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja,
- razvoj efikasnog sistema popune institucija odbrane i kvalitetne zamjene personala, posebno deficitarnih specijalnosti, kroz unapređenje procedura i kapaciteta za prijem, obuku, edukaciju i vođenje kroz karijeru, unapređenje sistema zadržavanja u službi i jačanje kapaciteta centara za regrutovanje i tranziciju,
- jačanje integriteta, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije, primjenu principa transparentnosti i odgovornosti, te identifikovanje i uklanjanje okolnosti koje štete moralu, djelotvornosti i ugledu institucija odbrane,

- efikasnu vojno-obavještajnu podršku Oružanim snagama BiH i stavljanje u funkciju Sistema za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje (ISTAR),
- unapređenje funkcionisanja Operativnog centra za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH (OCK2IO),
- unapređenje mjera sigurnosti i zaštite pripadnika i imovine institucija odbrane.

Funkcionalne i operativne aktivnosti

U cilju efikasnog funkcionisanja institucija odbrane, kroz aktivnosti glavnih i operativnih funkcionalnih sistema odbrane, osigurati:

- zakonito, efikasno i transparentno izvršenje zadataka iz nadležnosti i djelokruga rada,
- uspostavljanje odbrambenih funkcija i realizaciju funkcionalnih i operativnih prioriteta,
- podršku razvoju odbrambenih kapaciteta i provođenju reformskih aktivnosti,
- podršku izvršenju zadataka, obuke, operacija i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- izvještavanje nadležnih institucija BiH o stanju i aktivnostima u oblasti odbrane,
- ažuriranje i izradu novih zakonskih rješenja i drugih dokumenata u oblasti odbrane,
- podršku evropskim i evroatlantskim integracijskim procesima BiH,
- provođenje aktivnosti interresorne i međunarodne saradnje iz oblasti sigurnosti i odbrane,
- regulisanje pitanja iz oblasti radno-pravnog statusa, osiguranja, zdravstvene zaštite i unapređenja uslova i standarda života i rada pripadnika institucija odbrane,
- implementaciju programa tranzicije, zbrinjavanja personala i zaštite mentalnog zdravlja,
- komuniciranje sa javnošću, medijsku prezentaciju, afirmaciju odbrambenog sistema i Strateško komuniciranje (STRATCOM),
- izvršenje interne revizije i implementaciju planova po izvještaju eksterne revizije,
- funkcionisanje sistema interne kontrole i upravljanja rizicima,
- izvršenje administrativnih, pravnih, općih i zajedničkih poslova i reforme javne uprave,
- ostvarenje vjerskih sloboda i organiziranje vjerskog života,
- integraciju, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u institucijama odbrane,
- ispunjenje strateških ciljeva iz oblasti ljudske sigurnosti.

Reformske aktivnosti

U cilju daljeg razvoja sposobnosti i unapređenja funkcioniranja institucija odbrane, težišno u cilju unapređenja operativnih sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH, osigurati:

- unapređenje implementacije i nastavak reformskih aktivnosti u skladu sa dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumentom Program reformi BiH,
- implementaciju Odluke Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine,
- razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivne lokacije, uknjiženje istih na BiH i diskolaciju na iste materijalno-tehničkih sredstava (u daljem tekstu: MTS),
- izradu Plana razvoja perspektivnih lokacija, objekata i infrastrukture u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH,
- izradu i ažuriranje knjiga formacija Oružanih snaga BiH
- modernizaciju Oružanih snaga BiH i nastavak dostizanja interoperabilnosti i kompatibilnosti sa oružanim snagama zemalja članica NATO,
- implementacija projekta i opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, pri čemu u uslovima ograničenog finansiranja težište dati na nabavku sredstava transporta (helikopteri, motorna vozila, lako oklopno vozilo pješadije-točkaši), opreme za deklarirane jedinice, opreme za borbu protiv terorizma i za pomoć civilnim strukturama vlasti, protivoklopnih sredstava, sredstava zračnog osmatranja i javljanja, te inženjerskih sredstava,

- izvršenje analize Pregleda odbrane i Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i u skladu sa rezultatima analize izvršenje njihovog ažuriranja, uključujući i prijedloge prema nadležnim institucijama BiH i međunarodnim partnerima,
- standardizaciju i unifikaciju naoružanja i vojne opreme, te operativnih i administrativnih procedura u skladu sa NATO standardima i praksom,
- provođenje reformskih aktivnosti u saradnji sa NATO,
- implementaciju aktivnosti u okviru DCB i Evropskog fonda,
- analizu misija Oružanih snaga BiH i kapaciteta za njihovu implementaciju, te analizu dostizanja zahtijevanih sposobnosti Oružanih snaga BiH,
- dodatno finansiranje za realizaciju reformskih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici, uključujući izradu i odobravanje projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane.

NATO i EU

U svrhu ostvarenja strateškog cilja punopravnog članstva BiH u NATO i EU, osigurati:

- izvršenje svih aktivnosti u okviru NATO integracijskog procesa BiH u skladu sa zakonom, strateškim dokumentima BiH, dokumentima dostavljenim NATO i preuzetim obavezama,
- jedinstvo upravljanja partnerskim programima NATO za podršku BiH i ispunjavanje strateških ciljeva NATO i BiH: njegovanje odnosa i političkog dijaloga u podršci stabilnosti, funkcionalnosti, demokratskim reformama i uključivanju BiH u euroatlantske političke i sigurnosne procese saradnje; ostvarivanje široke praktične saradnje u cilju podrške razvoju odbrambenih i sigurnosnih institucija BiH, uključujući sposobnosti kompatibilne sa NATO, interoperabilnost sa NATO, izgradnju kapaciteta i mogućnost raspoređivanja za operacije i misije u inostranstvu; uključivanje u praktičnu saradnju u oblasti upravljanja kriznim situacijama i planiranja u civilnim vanrednim situacijama, kako bi se povećali kapaciteti BiH za upravljanje krizama i planiranje u civilnim vanrednim situacijama,
- dostizanje NATO standarda i uobičajene prakse,
- izradu i implementaciju ITPP/PARP i PG,
- implementaciju i učešće u izradi dokumenta Program reformi BiH,
- učešće u NATO partnerskim programima, mehanizmima i inicijativama: DCB, IPCP, Koncept operativnih sposobnosti (u daljem tekstu: OCC E&F), Prilagođena podrška BiH, Proces ubrzane zračne mobilnosti (RAM), Nauka za mir i sigurnost (SPS), Izgradnja integriteta (BI), Unapređenje edukacije u odbrambenom sektoru (DEEP), Inicijativa za interoperabilnost partnerstva (PII), Program vojne obuke i vježbi (MTEP), Meni za partnersku saradnju (PCM), te u drugim programima i oblicima jačanja odnosa sa NATO,
- učešće u EU Instrumentu za sigurnosne mjere za Evropu (SAFE),
- participaciju u NATO strukturama, NATO/PfP obuci i vježbama, te koordinaciju u pripremama i izvođenju NATO/PfP aktivnosti u BiH,
- saradnju u pripremi i učešću deklariranih jedinica Oružanih snaga BiH u NATO i EU vođenim operacijama i misijama, te deklarisanje novih jedinica u bazen snaga,
- saradnju sa Evroatlantskim centrom za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC),
- izvršenje poslova i pružanje doprinosa institucijama BiH u oblasti NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- podršku aktivnostima EUFOR i pomoć u prenosu nadležnosti sa EUFOR na institucije BiH,
- saradnju sa EUFOR u oblasti obuke i vježbi Oružanih snaga BiH, rješavanja viškova i upravljanja zalihama naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstva (u daljem tekstu: NMiMES), deminiranja i u drugim oblastima,
- ispunjenje ciljeva, prihvatanje mehanizama i realizaciju aktivnosti iz oblasti CFSP i CSDP, stalnu saradnju sa EU o sigurnosnim i odbrambenim pitanjima, uključujući doprinos operacijama koje vodi EU i razvoju vojnih sposobnosti EU u okviru CSDP.

Operacije i obuka

U cilju uspješnog izvođenja operacija Oružanih snaga BiH, efikasne obuke kao preduslova uspješnih operacija i jačanja kompetentnosti za izvršenje zakonskih zadataka, osigurati:

- razvoj i unapređenje sposobnosti za razmjesticost Oružanih snaga BiH, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće kapacitete za podršku operacijama,
- stalni razvoj sistema upravljanja obukom kroz jačanje institucionalnih kapaciteta Oružanih snaga BiH za obuku, vježbe i evaluaciju komandi i jedinica,
- definiranje Glavnog plana obuke, kao i drugih potrebnih planova obuke, te nastavak individualne i kolektivne obuke u skladu sa NATO standardima,
- ocjenjivanje u skladu sa OCC E&F,
- doprinos NATO Modelu snaga (NFM), odnosno ojačanje Snaga Saveza za reakciju (u daljem tekstu: ARF) kroz učešće u Partnerskim snagama za ojačanje NATO (u daljem tekstu: PAF-N).
- izradu dokumenata iz oblasti operacija i obuke prema zahtjevima NATO interoperabilnosti,
- praćenje i održavanje borbene spremnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje pune operativne sposobnosti jedinica Oružanih snaga BiH u skladu sa NATO standardima,
- izvođenje vježbi komandi i jedinica, uključujući učešće u zajedničkim vojnim vježbama sa snagama NATO, EU, EUFOR i partnerskim zemaljama,
- učešće u međunarodnim vježbama, uključujući ulogu zemlje domaćina,
- izvođenje složenih sadržaja kolektivne obuke komandi i jedinica podižući nivo i standarde,
- profesionalni razvoj, školovanje i stručno-specijalističko usavršavanje, uključujući obuku i razvoj oficira, podoficira, vojnika i kadra deficitarnih specijalnosti i profila (pilotski i zrakoplovno-tehnički kadar, kadar logističke specijalnosti, demineri, doktori, veterinari, instruktori stranih jezika i dr.),
- osposobljavanje za protivminsko djelovanje u BiH i uništavanje NUS/EOD, uz angažovanje Centra za PMDiUNUS/EOD i povećanje vidljivosti istog kroz intenziviranje međunarodne saradnje i osiguranje akreditacija za centar i obuke u skladu sa NATO i UN standardima,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, izvođenje medicinske evakuacije (u daljem tekstu: MEDEVAC) zračnim putem, aktivnosti traganja i spašavanja (u daljem tekstu: SAR) i za druge aktivnosti,
- razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije imajući u vidu aktuelnu praksu UN, NATO i EU u oblasti upravljanja krizama,
- definiranje potreba za međunarodno sponzorisanom obukom,
- obuku pripadnika institucija odbrane iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, standarda, prava i obaveza ponašanja lica u odbrambenom sektoru,
- intenziviranje učenja stranih jezika, težišno engleskog, obuku u korištenju informacionih tehnologija i obuku specijalista za odnose sa javnošću,
- razvoj i unapređenje posebnih sposobnosti za učešće u UN, NATO i EU operacijama,
- ispunjenje PG u okviru ITPP/PARP usmjerenih na operacije i obuku,
- pripremu i preduputnu obuku u cilju razvoja sposobnosti za učešće u operacijama podrške miru, operacijama kolektivne sigurnosti i drugim aktivnostima u inostranstvu,
- analizu obučenosti i spremnosti deklariranih i sagledavanje mogućnosti za deklarisanjem novih jedinica/sposobnosti po OCC E&F, uključujući Samoocjenjivanje na nivou 1 (SEL-1) ukoliko nadležne institucije BiH donesu odluku o deklarisanju novih jedinica/sposobnosti.

Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja

U cilju pružanja pomoći civilnim organima vlasti u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja, kao i u drugim aktivnostima u skladu sa zakonom, osigurati:

- pomoć Oružanih snaga BiH u reagiranju na prirodne i druge nesreće, uključujući pomoć u MEDEVAC, SAR, deminiranju i NUS/EOD i borbi protiv terorizma,
- razvoj sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH za odgovor na civilne krizne situacije,

- unapređenje sistema koordinacije, vojnih aspekata upravljanja kriznim situacijama i civilne podrške vojnim operacijama,
- jačanje saradnje sa Ministarstvom sigurnosti BiH vezano za koordinaciju aktivnosti u nesrećama, uključujući korištenje Sistema komandovanja incidentima sljedeće generacije (NICS), opremanje potrebnim MTS za korištenje NICS sistema i saradnju sa EADRCC,
- definiranje sredstava Oružanih snaga BiH za pružanje pomoći civilnim organima,
- unapređenje doprinosa Oružanih snaga BiH u protivmiskom djelovanju u BiH i unapređenje obuke i saradnje u humanitarnom deminiranju, posebno na regionalnom nivou, kroz djelovanje Centra za protivmisko djelovanje i uništavanje NUS,
- razmatranje mogućnosti kontroliranog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta Oružanih snaga za potrebe civilnih organa u skladu sa zakonom,
- implementaciju obaveza institucija odbrane iz Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i Strategije za kontrolu SALW u BiH, sa pripadajućim Akcionim planovima.

Operacije kolektivne sigurnosti

U cilju nastavka doprinosa međunarodnoj sigurnosti, afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske politike BiH i izgradnje vlastitih sposobnosti, osigurati:

- nastavak odobrenog učešća Oružanih snaga BiH u EU Misiji obuke u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA),
- razmatranje mogućnosti, pripremu i učešće opremljenih i obučanih pripadnika/jedinica Oružanih snaga BiH u drugim odobrenim UN, NATO i EU operacijama i misijama.
- samoodrživost kontingenata Oružanih snaga BiH u operacijama i misijama u inostranstvu,
- upotrebu implementiranog UN Sistema spremnosti za sposobnosti održavanja mira (UN PCRS) u cilju deklarisanja sposobnosti i pravovremenog planiranja, odobrenja i upućivanja pripadnika/jedinica Oružanih snaga BiH u UN operacije i misije,
- stvaranje uslova za upućivanje personala/jedinica Oružanih snaga BiH u zone operacija u inostranstvu do 2028. godine, u smislu da 40% personala od ukupnog broja koji se upućuje u operacije kroz implementaciju koncepta interoperabilnosti bude u skladu sa propisanim standardima i opremljeno u skladu sa definiranim planovima,
- obuku, opremanje i angažovanje Bataljonske grupe lake pješadije (u daljem tekstu: INF-L-BNG) u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY", uključujući reocjenjivanje INF-L-BNG na OCC E&F - NATO ocjenjivanje nivou 2 (u daljem tekstu: NEL-2), te uslove da INF-L-BNG po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH bude angažovana iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu,
- obuku, opremanje i angažovanje deklariranih jedinica voda Vojne policije i voda EOD u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY", uključujući njihovo reocjenjivanje na nivou NEL-2, te uslove da se iste po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH angažuju iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu, u okviru ojačanja ARF, kroz učešće u PAF-N.

Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze

U svrhu unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, izgradnje i jačanja sposobnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH, ispunjavanja međunarodnih obaveza iz oblasti odbrane i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, osigurati:

- održavanje i proširenje vojno-diplomatskog i vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i drugim državama,
- ispunjenje međunarodnih obaveza BiH iz oblasti odbrane u skladu sa relevantnim dokumentima UN i OSCE i obavezama u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- intenziviranje međunarodne vojne saradnje u oblasti obuke i obrazovanja, učešće Oružanih snaga BiH u međunarodnim i vojnim vježbama u inostranstvu, te realizaciju međunarodnih vojnih vježbi i obuke u BiH koristeći kapacitete Centra za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) i druge kapacitete Oružanih snaga BiH i odbrambenih organizacija i struktura,

- učešće u inicijativama Američko-jadranska povelja (A-5), Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM) i Brigada Jugoistočne evrope (SEEBRIG) u okviru SEDM, Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja (B-9), Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja (RACVIAC), Centralno-evropska odbrambena saradnja (CEDC), kao i učešće u drugim inicijativama i forumima,
- usmjeravanje zahtjeva prema partnerskim stranama na prenos znanja i iskustva u cilju ovladavanjem nedovoljno razvijenim i nerazvijenim sposobnostima Oružanih snaga BiH,
- provođenje inspeksijskog režima, režima provjere i posmatračkih letova u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja, Bečkim dokumentom 2011 i Ugovorom o otvorenom nebu,
- provođenje obaveza iz oblasti kontrole naoružanja, mjera za izgradnju povjerenja i sigurnosti i spriječavanja širenja oružja za masovno uništavanje,
- implementaciju Rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 „Žene, mir i sigurnost”,
- razmatranje pomoći i donacija u okviru bilateralne i multilateralne saradnje i predlaganje prihvatanja ponuda prema prioritetima institucija odbrane,
- osnaživanje saradnje u oblasti jačanja integriteta, prevencije i borbe protiv korupcije,
- jačanje saradnje sa međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i sa partnerskim državama, posebno sa susjednim i zemljama regije, te jačanje učešća u radu vojnih multinacionalnih štabova i međunarodnih struktura kolektivne odbrane.

Logistika

U cilju omogućavanja redovnog funkcionisanja institucija odbrane, kroz održivo upravljanje logistikom i nastavak razvoja sistema logističke podrške, osigurati:

- neprekidnost funkcionisanja opće logističke podrške, planiranja logističkih potreba i dodjele potrebnih resursa komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH,
- poboljšanje sistema upravljanja zalihama i lancem snabdijevanja pravovremenim izvještavanjem, planiranjem popune MTS i stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- održavanje i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike i poboljšanje sistema održavanja MTS, te razvoj i unapređenje radioničkih kapaciteta,
- tekuće i investiciono održavanje objekata i infrastrukture,
- pravovremenu izradu Plana javnih nabavki (u daljem tekstu: PJN) i prateće dokumentacije, pravovremeno pokretanje i potpunu realizaciju nabavki u skladu sa PJN i njegovim izmjenama,
- unapređenje sistema javnih nabavki i ugovaranja, kontinuiranu analizu i po potrebi izmjene PJN,
- prioritetne nabavke nedostajućih sredstava i nabavke koje se odnose na kapitalne izdatke,
- decentralizaciju funkcije nabavki, te diverzifikaciju i razvijanje dodatnih opcija nabavke roba, usluga i radova u cilju realizacije PJN poput sporazuma Vlada Vladi (Government to Government), odnosno sporazuma sa multinacionalnim logističkim institucijama kao što je NATO Organizacija za podršku i nabavku (NSPO), čime se osigurati pouzdan kvalitet, niže troškove nabavke i blagovremenu isporuku,
- preduzimanje aktivnosti na izmjenama i dopunama važećih zakonskih rješenja kako bi se ukinulo plaćanje poreza na dodatnu vijednost (PDV) za nabavke i donacije roba, usluga i radova za potrebe sistema odbrane BiH,
- angažovanje taktičko-tehničkih nosioca u procesu planiranja, a posebno u nabavci: sredstava za popunu borbenih kompleta, individualne i specijalističke opreme, te usluga održavanja kompleksnih sistema tehnike, MTS, infrastrukture i objekata,
- implementaciju projekta za unapređenje izvršenja PJN: modul planiranja logističkih potreba, modul nabavke i ugovaranja, Logistički informacijski sistem (LogIS) i drugi projekti,
- modernizaciju Oružanih snaga BiH, završavanje i nabavku naoružanja, vojne opreme i MTS u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i zahtjevima NATO,

- implementaciju projekata nabavke: novih i unapređenja operativnosti postojećih motornih vozila; novih i modernizacije, remonta i održavanja postojećih helikoptera; sistema i opreme za C4; sistema i opreme za nadzor i zaštitu zračnog prostora; te opreme i sredstava za traganje i spašavanje, HBRN, deminiranje i NUS/EOD, medicinsku podršku i MEDEVAC,
- infrastrukturno i drugo uređenje i diskolaciju MTS na perspektivne lokacije,
- predaju neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
- rješavanje viškova NMiMES, te viškova i neperspektivne vojne opreme i imovine,
- implementaciju Studije razvoja perspektivnih lokacija u skladu sa novom organizacijom i razmještajem Oružanih snaga BiH,
- implementaciju Plana razvoja, modernizacije i upravljanja infrastrukturom, te razvoj infrastrukturnih standarda i projekata,
- uspostavljanje strateških, operativnih i taktičkih rezervi institucija odbrane,
- izradu liste roba, usluga i radova koji su izuzeti iz Zakona o javnim nabavkama,
- unapređenje kontrole kvaliteta roba, usluga i radova za potrebe institucija odbrane,
- unapređenje sigurnosti skladištenja NMiMES u skladu sa NATO standardima,
- unapređenje medicinske podrške i sanitetsko-veterinarske zaštite u Oružanim snagama BiH i učešće u Balkanskim medicinskim snagama (BMTF),
- unapređenje Sistema stručno-specijalističke obuke iz oblasti logističkih funkcionalnih dužnosti,
- unapređenje kapaciteta iz oblasti protivpožarne zaštite, zaštite na radu i zaštite okoline,
- razvoj NATO sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta, te kodifikacija i dodjela nacionalnog nomenklaturnog broja MTS,
- definiranje potreba međunarodne pomoći prema prioritetima institucija odbrane, posebno kroz programe pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja (FMS), DCB i EPF.

Finansije i budžet

U cilju dostizanja adekvatnog, pravovremenog i stabilnog finansiranja institucija odbrane, a imajući u vidu ograničenja u dodjeli budžetskih sredstava za potrebe odbrane, osigurati:

- prilagođavanje budžeta odbrane raspoloživim sredstvima ravnajući se fiskalnim ograničenjima i mogućnostima, te kreiranje finansiranja odbrane na duži period,
- izvršenje odobrenog budžeta odbrane prema planiranoj dinamici, izradu potrebnih operativnih planova i programsko praćenje izvršenja budžeta,
- blagovremenu pripremu programa finansiranja, razvijanje trogodišnjeg okvira rashoda i izradu budžetskog zahtjeva, uključujući finansijsku transparentnosti u oblasti odbrane,
- uspostavljanje liste prioriteta finansiranja u skladu sa programskim prioritetima, međunarodnim obavezama BiH iz oblasti odbrane i NATO integracijskim procesom BiH,
- stabilno budžetiranje kroz SPPBI i pouzdanu finansijsku procjenu za period od pet godina,
- postepeno povećanje budžeta odbrane u skladu sa rastom bruto društvenog proizvoda (u daljem tekstu: BDP) i dostizanje željenog cilja izdvajanja za odbranu u iznosu od 2% BDP,
- dostizanje sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane za 2027. godinu: personalni troškovi 80%, operativni troškovi 15%, razvojni projekti, opremanje i modernizacija 5%,
- postepeno smanjenje udjela personalnih troškova u budžetu odbrane na godišnjem nivou za 3,5% - 4,5% i proporcionalno povećanje udjela sredstava u strukturi budžeta odbrane za operativne troškove, razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- dostizanje sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane u periodu do 2029. godine: personalni troškovi 70%; operativni troškovi 20%; razvojni projekti, opremanje i modernizacija 10%,
- dostizanje željenog cilja strukture budžeta odbrane: oko 65% za personalne troškove, oko 20% za operativne troškove i oko 15% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,

- provedbu odobrenih i izradu novih višegodišnjih projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane i osiguranje potrebnih finansijskih sredstava za njihovu realizaciju, uključujući mogućnost korištenja donacija i neutrošenih bužetskih sredstava za ovu namjenu,
- kontinuirano praćenje stepena realizacije budžeta i prijedlaganje usmjeravanja eventualno neutrošenih sredstava u višegodišnje projekte,
- izradu i implementaciju dokumenata iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja i dalji razvoj Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

Odbrambeno planiranje

U cilju realizacije i unapređenja Sistema odbrambenog planiranja, osigurati:

- ažuriranje postojećih i izradu novih dokumenata Sistema odbrambenog planiranja usmjerenih na razvoj odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane,
- izradu Srednjoročnog plana rada Ministarstva odbrane BiH, Programa rada Ministarstva odbrane BiH, Izvještaja o radu Ministarstva odbrane BiH, planova i izvještaja Oružanih snaga BiH i drugih plansko-izvještajnih dokumenata institucija odbrane, uključujući praćenje i izvještavanje o njihovoj implementaciji s ciljem osiguranja osnove za kvalitetno upravljanje razvojem institucija odbrane,
- kontinuiranu implementaciju, praćenje i reviziju dokumenata i programsko-planskih aktivnosti,
- integraciju ITPP/PARP u Sistem odbrambenog planiranja kao mehanizma za izradu i ažuriranje sistemskih dokumenata,
- dalji razvoj SPPBI sa ciljem dostizanja funkcionalnog NATO kompatibilnog procesa odbrambenog planiranja,
- transparentno planiranje i budžetiranje odbrane i adekvatnu koordinaciju između institucija BiH uključenih u proces planiranja,
- unapređenje kratkoročnog i srednjoročnog strateškog planiranja u cilju jačanja kapaciteta odbrambenih institucija u oblasti upravljanja finansijama i povezivanja faze planiranja i programiranja u SPPBI.

POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA

Projekcije i trendovi u okviru DOB ne predviđaju povoljniju strukturu budžeta odbrane u narednom trogodišnjem periodu. U najpovoljnijem odnosu, udio troškova u strukturi budžeta odbrane za 2027. godinu bit će oko 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju. U takvim nepovoljnim finansijskim okolnostima, prilikom izrade godišnjeg budžeta odbrane potrebno je osigurati sljedeću orjentacionu strukturu finansiranja budžetskih programa:

- „Vojna odbrana” oko 96,5% (od čega oko 5% za administraciju),
- „Operacije kolektivne sigurnosti” oko 2 %,
- „Međunarodna saradnja” oko 1,5%.

Imajući u vidu navedena finansijska ograničenja, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete te je prilikom planiranja mjera i aktivnosti i troškova za njihovu realizaciju neophodno finansijske troškove klasificirati prema sljedećim prioritetima:

- *prioritet 1. obavezni troškovi*, koji moraju biti obavezno i u cjelosti planirani i budžetski podržani radi osiguranja osnovnog funkcioniranja institucija odbrane (plaće, doprinosi i naknade; izmirenje fiksnih i režijskih troškova i usluga; osnovno i prioritetno snabdijevanje opremanje i održavanje; izvršenje zakonskih zadataka i obuka Oružanih snaga BiH i drugi obavezni troškovi),
- *prioritet 2. funkcionalni troškovi*, koje je potrebno obavezno budžetski planirati radi osiguranja potpunog funkcioniranja institucija odbrane pri čemu njihova realizacija zavisi od odobrenog budžeta odbrane (opremanje Oružanih snaga BiH modernom opremom, tehnikom i MTS; završavanje, održavanje i unapređenje opreme, tehnike i MTS; stručno usavršavanje; tranzicija i zbrinjavanje i zaštita mentalnog zdravlja personala; razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružanih snaga BiH; pomoć civilnim organima vlasti;

međunarodna saradnja; rješavanje viškova NMiMES, opreme i MTS; konsolidacija lokacija Oružanih snaga BiH i drugi funkcionalni troškovi),

- *prioritet 3. razvojni troškovi*, koje je potrebno obavezno planirati kroz višegodišnje razvojne projekte u oblasti odbrane radi dostizanja potrebne efikasnosti i spremnosti odbrambenog sistema BiH (opremanje Oružanih snaga BiH modernom opremom, tehnikom i MTS; razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružanih snaga BiH; standardizacija i modernizacija naoružanja i vojne opreme; održavanje i modernizacija objekata, infrastrukture; uvođenje rezervnog sastava Oružanih snaga BiH i drugi razvojni troškovi).

POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK

Institucije odbrane trebaju kroz funkcionalan i efikasan proces odbrambenog planiranja osigurati izvršenje zakonskih zadataka i obaveza, ispunjenje ciljeva i opredjeljenja BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike, te stalni razvoj vlastitih sposobnosti i spremnosti koje odgovaraju državnim potrebama i okolnostima savremenog sigurnosnog i vojno-političkog okruženja.

Djelovanje institucija odbrane u restriktivnim finansijskim okolnostima predstavlja poseban izazov čije prevazilaženje zahtijeva racionalnu upotrebu raspoloživih resursa kako bi se podržala realizacija prioriteta odbrambenih aktivnosti. Unatoč navedenom, u okvirima raspoloživih resursa, neophodan je nastavak reformskog i razvojnog procesa kako bi institucije odbrane i njihov najvažniji operativni dio, Oružane snage BiH, bile priuštive, relevantne i djelotvorne komponente državne politike i podržale savremene integracijske procese BiH.

Takođe, složeni proces izvršavanja zakonskih obaveza i realizacije reformskih aktivnosti i dalje će iziskivati napore na unapređenju funkcionisanja, poboljšanju efikasnosti, eliminiranju nedostataka i optimizaciji organizacijske strukture institucija odbrane.

Imajući u vidu navedeno, institucije odbrane ne smiju dozvoliti neuspjeh u procesu prilagođavanja svoje strukture i sposobnosti državnim potrebama i zahtjevima savremenog sigurnosnog i vojno-političkog okruženja. U tom smislu, težišni zadaci institucija odbrane u narednom periodu su:

1. Pravovremeno i potpuno izvršenje zakonskih zadataka, nadležnosti, programsko-planskih aktivnosti i drugih poslova iz oblasti odbrane, u skladu sa zakonom i propisima,
2. Nastavak provođenja reformskih aktivnosti u oblasti odbrane u skladu sa dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, dokumentom Program reformi BiH i Odlukom Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine,
3. Realizacija aktivnosti na jačanju sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH:
  - razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH kroz sistem obuke, edukacije i doktrine upotrebe snaga,
  - dostizanje NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti Oružanih snaga BiH,
  - profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane,
  - razvoj i unapređenje sposobnosti za razmjesticu Oružanih snaga BiH, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće kapacitete za podršku operacijama,
  - modernizacija Oružanih snaga BiH u svim aspektima,
  - razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije,
  - jačanje vojnoobavještajne i sigurnosne podrške izvršenju zadataka i misija Oružanih snaga BiH,
  - uvođenje i integracija rezervnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
  - učešće u interresornim aktivnostima saradnje u oblasti sigurnosti i odbrane,
4. Realizacija aktivnosti na osiguranju funkcionalnosti i operativnosti odbrambenog sistema:
  - osiguranje potrebnog finansiranja institucija odbrane, unapređenje planiranja i izvršenja budžeta odbrane, te dalji razvoj Sistema odbrambenog planiranja, Sistema upravljanja odbrambenim resursima i SPPBI,

- jačanje logističkih aspekata odbrambenog sistema sa težištem na unapređenju sistema javnih nabavki, neprekidnosti opće logističke podrške, izvršenju prioriternih nabavki, modernizaciji naoružanja i opreme, te unapređenju tekućeg i investicijskog održavanja MTS, objekata i infrastrukture,
  - izrada normativnih, konceptualnih, doktrinarnih i planskih dokumenata sistema odbrane,
  - popuna personalom, posebno nedostajućih specijalnosti i profila, unapređenje sistema upravljanja personalom i razvoj sistema selekcije, prijema i obuke vojnika, podoficira i oficira Oružanih snaga BiH,
  - jačanje transparentnosti, odgovornost i integriteta pripadnika institucija odbrane, prevencija i borba protiv korupcije,
  - medijska afirmacija odbrambenog sistema i institucija odbrane,
  - rješavanje pitanja iz radnopravnog statusa i poboljšanje uslova života i rada pripadnika institucija odbrane,
5. Pružanje vojne pomoći i razvoj operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, provođenje protivminskih akcija i akcija uništavanja NUS/EOD, te dalji razvoj civilno-vojne saradnje,
  6. Učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru i operacijama kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU, te učešće u radu vojnih multinacionalnih štabova i međunarodnih struktura kolektivne odbrane,
  7. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti obrane, provođenje aktivnosti u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH i visok nivo saradnje sa UN, NATO, OSCE i EU te NATO Štabom u Sarajevu i EUFOR,
  8. Rješavanje viškova NMiMES, neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine, uređenje perspektivnih lokacija i dislokacija MTS na iste, te unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme u skladu sa NATO standardima,
  9. Jačanje bilateralne i regionalne odbrambene saradnje i saradnje sa međunarodnim odbrambenim i sigurnosnim organizacijama.

Institucije odbrane će dokumentima Sistema odbrambenog planiranja detaljno razraditi definirane prioritete iz Smjernica. Za sve prioritete definirat će način i dinamiku realizacije, te potrebna finansijska sredstva koja će u skladu sa potrebama i mogućnostima adekvatno obrazložiti i planirati za potrebe izrade budžeta odbrane. Pored definiranih prioriteta, institucije odbrane će u narednom periodu realizirati i druge aktivnosti iz nadležnosti u skladu sa konkretnim okolnostima sigurnosnog i vojno-političkog okruženja, zahtjevima kolektivnih sistema odbrane i vlastitim potrebama i mogućnostima.

Broj: 06-03-8-1015-16/25
Sarajevo, 05.01.2026. godine

MINISTAR

Zukan Helež

Pregled skraćenica

- A-5 (Adriatic Charter)** - Američko-jadranska povelja
- ANP (Annual National Programme)** - Godišnji nacionalni program
- ARF (Allied Reaction Force)** - Snage Saveza za reakciju
- ASDE (Air Situation Data Exchange)** - Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru
- ASM (Airsapace Management)** - Upravljanje zračnim prostorom
- B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries)** - Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja
- BDP** - Bruto društveni proizvod
- BI (Building Integrity)** - NATO Program Izgradnje integriteta
- BiH** - Bosna i Hercegovina
- BMTF (Balkan Medical Task Force)** - Balkanske medicinske snage
- C4 (Command, Control, Communications and Computers)** - Komandovanje, kontrola, komunikacije i kompjuteri
- CEDC (Central European defence Cooperation)** - Inicijativa Centralno-evropske odbrambene saradnje
- CFSP (Common Foreign and Security Policy)** - Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU
- CSDP (Common Security and Defence Policy)** - Zajednička sigurnosna i odbrambena politika EU
- Cyber** - prostor kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije
- DEEP (Defence Education Enhancement Program)** - NATO Program unapređenja edukacije u odbrambenom sektoru
- DCB (Defence Capacity Building)** - NATO Inicijativa Izgradnje odbrambenih kapaciteta
- DOB** - Dokument okvirnog budžeta
- EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre)** - Euroatlantski centar za koordinaciju odgovora na katastrofe
- EPF (European Peace Facility)** - Program Evropski fond za mir
- EU (European Union)** - Evropska unija
- EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina)** - Vojne snage EU u BiH u okviru operacije „ALTHEA”
- EUTM RCA** - Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici
- FMS (Foreign Military Sales)** - Program pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja
- HBRN** - Hemijsko-biološko-radiološko-nuklearna odbrana
- ID (Intensive Dialogue)** - Intenzivirani dijalog
- INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group)** - Bataljonska grupa lake pješadije
- Institucije odbrane** - Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH
- IPA** - Instrument pretprijetne pomoći EU
- IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme)** - Individualni partnerski program saradnje
- ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance)** - Sistem za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje
- ITPP (Individually Tailored Partnership Programme)** - Individualno prilagođeni partnerski program
- LogIS** - Logistički informacijski sistem
- MAP (Membership Action Plan)** - Akcioni plan za članstvo u NATO
- MEDEVAC (Medical Evacuation)** - Medicinska evakuacija
- MTEP (Military Training and Exercise Programme)** - Program vojne obuke i vježbi
- MTS** - Materijalno-tehnička sredstva

NAC (North Atlantic Council) - Sjevernoatlantsko vijeće NATO
NFM (NATO Force Model) - NATO Model snaga
NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Organizacija sjevernoatlantskog ugovora
NATO/PfP (NATO/Partnership for Peace) - Program NATO/Partnerstvo za mir
NEL-2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO ocjenjivanje nivo 2
NICS (Next Generation Incident Command System) - Sistem komandovanja incidentima sljedeće generacije
NMiMES - Naoružanje, municija i minsko-eksplozivna sredstva
NSPO (NATO Support and Procurement Organization) - NATO Organizacija za podršku i nabavku
NUS - Neeksplozivna ubojna sredstva
NUS/EOD (NUS/Explosive Ordnance Disposal) - Uništavanje NUS/odlaganje ubojitih eksplozivnih sredstava
OCC E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Koncept operativnih sposobnosti, procjena i povratne informacije
OCK2IO - Operativni centar za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH
OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi
PAF-N (Partnership Augmentation Force - NATO) - Partnerske snage za ojačanje NATO
PARP (Planning and Review Process) - NATO Proces planiranja i revizije
PCM (Partnership Cooperation Menu) - Meni za partnersku saradnju
PD (Presentation document) - Prezentacijski dokument
PDV - Porez na dodatnu vijednost
PG (Partnership Goals) - Partnerski ciljevi
PII (Partnership Interoperability Initiative) - Inicijativa za interoperabilnost partnerstva
PJN - Plan javnih nabavki
PMDiUNUS/EOD - Protivminsko djelovanje i uništavanje NUS/EOD
PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Centar za obuku za operacije podrške miru
RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) - Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja
RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti
SAFE - EU Instrument za sigurnosne mjere za Evropu
SALW (Small Arms and Light Weapons) - Malo oružje i lako naoružanje
SAR (Search and Rescue) - Traganje i spašavanje
SEEBRIG (South-Eastern Europe Brigade) - Brigada Jugoistočne Evrope
SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope
SEL-1 (Self Evaluation Level 1) - Samoocjenjivanje nivo 1
SPPBI - Sistem planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja
STRATCOM (Strategic Communications) - Strateško komuniciranje
SPS (Science for Peace and Security) - NATO Program Nauka za mir i sigurnost
UN (United Nations) - Organizacija Ujedinjenih nacija
UN PCRS (United Nations Peacekeeping Capability Readiness System) - UN Sistem spremnosti za sposobnosti održavanja mira